

GENÇLİK VE SPOR TAŞRA TEŞKİLATI PERSONELİNİN EĞİTİM VE MEDENİ DURUMUNUN İŞ DOYUMU ÜZERİNE ETKİSİ

Fikret RAMAZANOĞLU

Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu – ELAZIĞ
framazanoglu@firat.edu.tr

Erkan T. DEMİREL

Fırat Üniversitesi Sivrice M.YO. Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı – ELAZIĞ
edemirel@firat.edu.tr

Arzu ÖZER

Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu – ELAZIĞ

Oğuzhan ALTUNGÜL

Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu – ELAZIĞ

Mustafa Oğuz RAMAZANOĞLU

Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu – İSTANBUL

ÖZET

Bireylerin tek başlarına gerçekleştiremeyecekleri amaçlarını başkalarıyla bir araya gelip grup olarak çaba, bilgi ve yeteneklerini ortak faydaya ulaştıran iş bölümü ve düzen olan örgütler (Şimşek, 1999: 28), insanlar tarafından kendi yetersizliklerini yenmek için kurulmuşlardır. (Hicks, 1975: 11) Örgütteki ilişkiler genellikle karşılıklı hizmet temeline dayalı işlevsel bir ilişkidir. İşlevsel bir ilişkide, karşılıklı hizmet, yardımlaşma, dayanışma, güven ve destek esastır (Başaran, 1982: 208).

Çalışanların işlerine ve işyerlerine karşı tutumlarıyla ilgili araştırmaların temelde çok önemi vardır. Bu araştırmalar sayesinde insan kaynakları ve onların en etkili biçimde kullanılması konusundaki bilinç artmakta, tutumların olumlu yönde geliştirilmesi ve değiştirilmesi elde edilebilmektedir. (Ramazanoğlu, 2001) Bu bağlamda, sporda elit seviyede hizmet sunabilme, kaliteli bir yönetim tarzını başarı ile uygulayabilmesi ve uyumlu bir birlikteliğin tesis edilebilmesi için en üst düzeyde bir hoşnutluğun sağlanabilmesi gerekmektedir. (Ramazanoğlu vd., 2002)

Bu çalışmanın amacı, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Taşra Teşkilatı personelinin hoşnutluk seviyelerini ortaya çıkararak, işlerinden duydukları memnuniyeti tespit etmek ve çalışanlar açısından değerlendirmesini yapmaktır. Bu bağlamda, söz konusu illerdeki personelin bakış açısı temel alınarak, eğitim ve medeni durumlarına göre hoşnutluk düzeyleri incelenmiştir.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Taşra Teşkilatlarından Gaziantep, Kahramanmaraş, Osmaniye, Malatya ve Elazığ İl Müdürlüklerinde çalışan 56 personele Minnesota İş Doyum Ölçeğinin kısa formu uygulanmıştır. Anket uygulamasından elde edilen veriler SPSS’de değerlendirilmiş ve frekans analizi ve puan hesaplaması yapılmıştır.

Tablo 1: Personelin Genel İş Doyum Düzeyi

Derece	Frekans	Puan	TOPLAM
HHD (Hiç Hoşnut Değilim)	122	1	122
HD (Hoşnut Değilim)	215	2	430
K (Kararsızım)	146	3	438
H (Hoşnutum)	396	4	1584
ÇH (Çok Hoşnutum)	229	5	1145
TOPLAM	1108	-	3719
*DOYUM PUANI (DP)		67.12	
**DOYUM ORTALAMASI (DO)		3.35	

*Doyum Puanı = (Toplam Puan * 100 / Toplanması Gerekli en üst Puan)

**Doyum Ortalaması = (Toplam Puan / Toplam Frekans)

Çalışanların genel doyum düzeyinin hesaplanmasında doyum puanı 67.12 ve doyum ortalaması da 3.35 olarak bulunmuştur.

Tablo 2: Personelin Eğitim Durumlarına Göre Genel Doyum Düzeyi

Derece	İlköğretim			Lise			Üniversite		
	F	Puan	Toplam	F	Puan	Toplam	F	Puan	Toplam
HHD	14	1	14	48	1	48	60	1	60
HD	19	2	38	78	2	156	118	2	236
K	20	3	60	47	3	141	79	3	237
H	45	4	180	188	4	752	163	4	652
ÇH	39	5	195	114	5	570	76	5	380
TOPLAM	137	-	487	475	-	1667	496	-	1565
DOYUM PUANI	71.09			70.18			63.10		
DOYUM ORTALA.	3.55			3.50			3.15		

Çalışanların eğitim durumlarına göre ilgili anket sorularında ilköğretim mezunlarının toplam frekansı 137 ve toplam puanı 487, lise mezunlarının toplam frekansı 475 ve toplam puanı 1667, üniversite mezunlarının toplam frekansı 496 ve toplam puanı 1565'tir. Eğitim durumlarına göre doyum düzeyinin hesaplanılmasında ilköğretim mezunlarında doyum puanı 71.09 ve doyum ortalaması 3.55, lise mezunlarında doyum puanı 70.18 ve doyum ortalaması 3.50, üniversite mezunlarında doyum puanı 63.10 ve doyum ortalaması 3.15 olarak bulunmuştur.

Tablo 3: Personelin Medeni Durumuna Göre Genel Doyum Düzeyi

Derece	Evli			Bekar		
	F	Puan	Toplam	F	Puan	Toplam
HHD	82	1	82	40	1	40
HD	173	2	346	42	2	84
K	120	3	360	26	3	78
H	313	4	1252	83	4	332
ÇH	162	5	810	67	5	335
TOPLAM	850	-	2850	258	-	869
DOYUM PUANI	67.05			67.36		
DOYUM ORTALA.	3.35			3.36		

Çalışanların medeni durumlarına göre ilgili anket sorularında evlilerin toplam frekansı 850 ve toplam puanı 2850, bekarların toplam frekansı 258 ve toplam puanı 869 dur. Medeni durumlarına göre doyum düzeyinin hesaplanılmasında evlilerin doyum puanı 67.05 ve doyum ortalaması 3.35, bekarların doyum puanı 67.36 ve doyum ortalaması 3.36 olarak bulunmuştur.

Personel yönetimi açısından genel iş doyumuna göre personelin işlerinden yeterli seviyede doyum (DP=67.12) aldıkları belirlenmiştir. Personelin medeni durumları açısından işlerinden duyduğu hoşnutluk seviyesinin yeterli olduğu ve istatistiksel anlamda aralarında fark olmadığı, eğitim durumlarına göre de hoşnutluk seviyelerinin yeterli olduğu, ancak üniversite mezunlarının nispeten ilköğretim ve lise mezunlarına göre daha az doyum puanına

ulaştıkları görülmüştür. Araştırma sonucunda, personelin hoşnutsuzluk duyduğu tek konunun ücret ile ilgili olduğu tespit edilmiştir. Benzer bir çalışmada Ramazanoğlu ve ark., antrenör ve spor işletmecilerinin eğitim yönünden doyum düzeylerini üç eğitim grubunda da birbirine yakın genelde yeterli ile yüksek doyum arasında gezen doyum puanlarının elde edildiğini bulmuştur. (Ramazanoğlu vd., 2002)

Duru (1991: 52-5), eğitim düzeyinin Nijerya eğitim koleji öğretim görevlilerinin iş doyumunu etkilediğini, bulmuştur. Gangemi (1991: 52-7), eğitim yöneticilerinin iş doyumunu incelemiş, yöneticilerin ilerlemelerden, iş çevresinden ve işin yapısından tatmin olduğunu bulmuştur. Ghonenim (1986: 47-7) de lisans derecesi alanların düşük eğitilmiş olanlara göre daha az doyumda olduklarını bulmuştur. Brown (1970: 31-12), eğitim yöneticilerinin doyum gereksinimi konusunda bir çalışma yapmış, yöneticilerin doyum gereksinimleri ile eğitim düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur. Barber (1980: 41-4)), ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin iş doyumunu konusunda bir çalışma yapmış, daha deneyimli öğretmenlerin daha az deneyimli öğretmenlere göre daha yüksek doyuma sahip olduklarını bulmuştur. Boswell (1975: 36-12)'in bulguları, daha deneyimli öğretmenlerin genel yaşam koşulları ve aldıkları ücretlerden daha fazla doyum duyduklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, personel yönetimi, iş doyumunu, personel

KAYNAKÇA

Ramazanoğlu, Fikret, **Taekwondo Öğretilen Özel Spor İşletmelerinde Çalışanların Kurumlarındaki Personel Yönetimini Değerlendirmesi ve Taekwondonun Yaygınlaştırılması için Yeni Bir Yönetim Modeli Önerisi**, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sağ.Bil.Ens., İstanbul, 2001.

Ramazanoğlu F., vd., *Eğitim ve Çalışma Sürelerine Göre Antrenör ve Spor İşletmecilerin Doyum Düzeylerinin İncelenmesi*, **Spor Araştırmaları Dergisi**, Cilt:6, Sayı:16, İstanbul, Aralık 2002.

Şimşek Şerif, **Yönetim ve Organizasyon**, 5.Baskı, s.28, Nobel Yayın Dağıtım, İstanbul, 1999.

Hicks, H.G., **Örgütlerin Yönetimi: Sistemler ve Beşeri Kaynaklar Açısından**, Çevirenler: Binnur Aytek ve Birol Bumin, Ankara, 1975.

Başaran İ.Ethem, **Örgütsel Davranış**, Ankara Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları No: 108, Ankara, 1982.

Barber P.A., *Job Satisfaction of Elementary Teachers*, **D.A.Int.**, 1291, D.D.The State Uni. Of New Jersey, 1980.

Boswell J.M., *Teaching Satisfaction of Elementary Schools Teachers in Isolated Rural Texas Counties*. **D.A.Int.**, 7848, D.D.North Texas State Uni., 1975.

Brown F., *Need Satisfaction of Educational Administrators*, **D.A.Int.**, D.D.Uni. of California, Berkeley., 1970.

Duru C.C., *A Study of Factors Influencing Job Satisfaction Among Faculty Members of Degree-Granting College of Education in Nigeria*, **D.A.Int.**, 1652, D.D.Uni. of North Texas, 1991.

Gangemi J.G., *The Development of Instrument to Measure Educational Administrators' Job Satisfaction*, **D.A.Int.**, 2342, D.D.NewYork Uni., 1991.

Ghonenim A.A., *A Study of The Relationship Between Organizational Climate, Job Satisfaction and Educational District Size, and The Difference in Their Perception by Male Administrators and Teachers in Saudi Arabia*, **D.A.Int.**, 2393, D.D.Michigan State Uni., 1986.